

**Jeugd-
bescherming en
jeugdreclassering
1e halfjaar 2018**

**Jeugd-
bescherming en
jeugdreclassering
1e halfjaar 2018**

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2017-2018	2017 tot en met 2018
2017/2018	Het gemiddelde over de jaren 2017 tot en met 2018
2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2017 en eindigend in 2018
2015/'16-2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2015/'16 tot en met 2017/'18

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

ISBN 978-90-357-1236-2

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2018.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

Inleiding 4

1. 31 duizend jeugdbeschermingsmaatregelen 5

- 1.1 Dalende in- en uitstroom bij voogdij 6
- 1.2 Iets meer jongeren met ondertoezichtstelling na jarenlange daling 7
- 1.3 Aantal jongeren met voogdij niet verder gestegen 8
- 1.4 Ondertoezichtstellingen worden korter, voogdijtrajecten iets langer 8
- 1.5 Ondertoezichtstelling meestal beëindigd volgens plan en voogdij door bereiken meerderjarigheid 10
- 1.6 Bijna 3 procent heeft ook jeugdreclasseringsmaatregel 11
- 1.7 Driekwart van de jongeren met jeugdbescherming krijgt ook jeugdhulp 12
- 1.8 Kwart van de jongeren met jeugdbescherming heeft een niet-westerse migratieachtergrond 13
- 1.9 Jeugdbescherming vooral in Limburg en het noorden 16

2. Aantal jongeren in jeugdreclassering blijft dalen 18

- 2.1 Jeugdreclassering bijna altijd beëindigd volgens plan 20
- 2.2 Gemiddelde duur toezicht en begeleiding in gedwongen kader neemt af. 21
- 2.3 Vier op de tien jongeren met jeugdreclassering ontvangt ook jeugdhulp 22
- 2.4 Jongens vaker in jeugdreclassering dan meisjes 23
- 2.5 Jeugdreclassering vooral in drie grootste steden 25
- 2.6 Vaker herhaald beroep bij ondertoezichtstelling en jeugdreclassering dan bij voogdij 26

Begrippenlijst 28

Inleiding

Sinds 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor hulp aan jongeren. Dat is vastgelegd in de Jeugdwet. Om de gemeenten bij de uitvoering ervan te ondersteunen is in de Jeugdwet een regeling opgenomen voor het ontsluiten van beleidsinformatie. De beleidsinformatie betreft informatie over jeugdhulpgebruik en de inzet van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen verstrekken hierover gegevens aan het CBS.

In deze rapportage staan de resultaten over de verstrekte jeugdbescherming en jeugdreclassering in het eerste halfjaar van 2018. De resultaten over jeugdhulp worden in een aparte rapportage beschreven.

1.

31 duizend

**jeugdbeschermings-
maatregelen**

Op 30 juni 2018 waren er bijna 31 duizend lopende jeugdbeschermingsmaatregelen. In twee derde van de gevallen betrof het een vorm van ondertoezichtstelling. In een derde van alle maatregelen ging het om een voogdijmaatregel, al dan niet voorlopig of tijdelijk (tabel 1.0.1).

In het eerste halfjaar van 2018 was er een lichte stijging van het totaal aantal jeugdbeschermingsmaatregelen. Op 30 juni 2018 waren er 0,2 procent meer maatregelen actief dan op 1 januari van datzelfde jaar. Het aantal ondertoezichtstellingen is met 0,6 procent gestegen. Het aantal voogdijmaatregelen is in het eerste halfjaar van 2018 afgenomen, met 0,5 procent.

1.0.1 Jeugdbeschermingsmaatregelen, per type maatregel, eerste halfjaar 2018*

	Beginstand (1-1-2018)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (30-06-2018)
	aantal maatregelen			
Totaal	30 730	5 890	5 825	30 795
Ondertoezichtstelling	20 340	4 275	4 210	20 405
Voorlopige ondertoezichtstelling	320	860	810	370
Voogdij	9 920	620	670	9 875
Voorlopige en tijdelijke voogdij	150	130	135	145

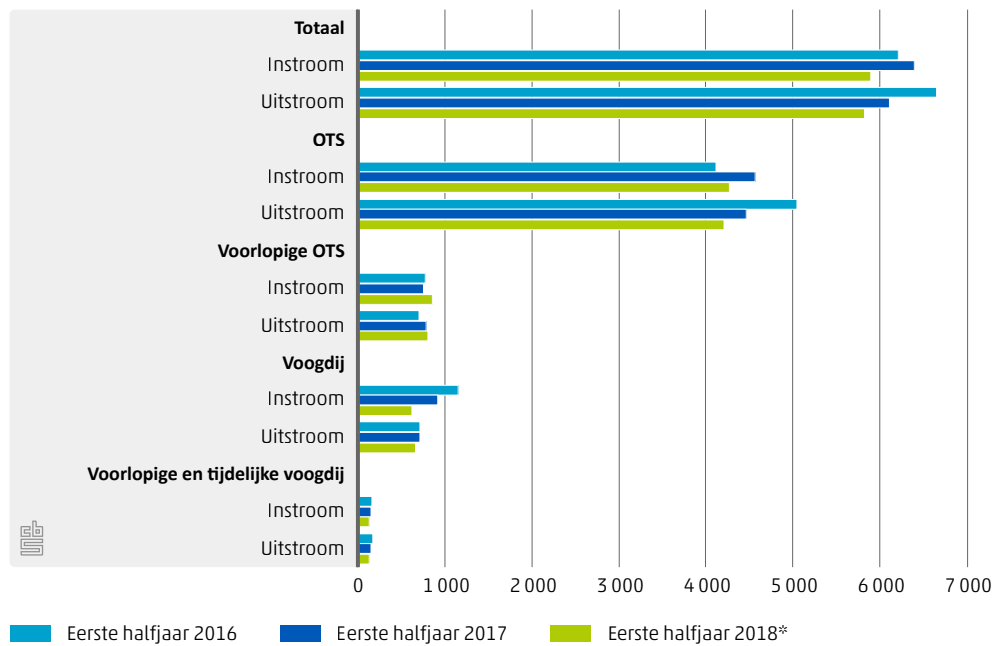
Bron: CBS.

1.1 Dalende in- en uitstroom bij voogdij

Bij de jeugdbeschermingsmaatregelen zien we de laatste jaren een daling van de in- en uitstroom bij voogdij (figuur 1.1.1).

Ook de in- en uitstroom bij de ondertoezichtstellingen is aan het dalen. In het eerste halfjaar van 2018 werden iets meer ondertoezichtstellingen gestart dan beëindigd. Dit was in het eerste halfjaar van 2017 ook al zo, terwijl in het eerste halfjaar van 2016 juist meer ondertoezichtstellingen werden beëindigd dan gestart.

1.1.1 Instroom en uitstroom jeugdbescherming naar type^{*1)}

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdbeschermingsmaatregelen bij personen van 0 tot en met 17 jaar.

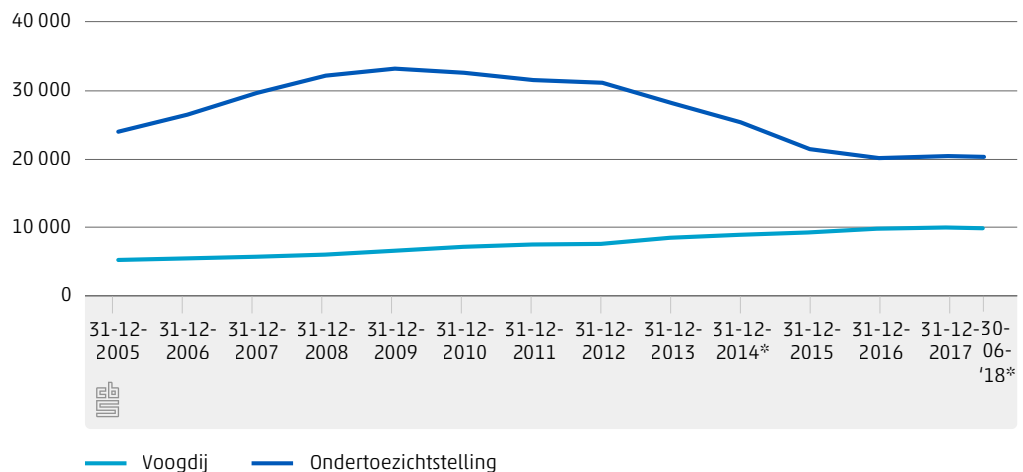
1.2 Iets meer jongeren met ondertoezichtstelling na jarenlange daling

Op 30 juni 2018 waren meer jongeren onder toezicht gesteld dan op 31 december 2017. Op 30 juni 2018 stonden 20 440 jongeren onder toezicht; eind 2017 bedroeg dit aantal 20 380 (figuur 1.2.1). In de periode 2009 tot en met 2016 daalde het aantal jongeren met een ondertoezichtstelling nog, sinds 2016 stijgt dit aantal heel licht.

Het gaat hier uitsluitend om de reguliere ondertoezichtstellingen. De voorlopige ondertoezichtstellingen zijn buiten beschouwing gelaten.

1.2.1 Aantal jongeren met voogdij of ondertoezichtstelling, 2015-eerste halfjaar 2018*¹⁾²⁾

Bron: Ministerie van Veiligheid en Justitie (2005 t/m 2010), CBS (vanaf 2011).

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met voogdij of ondertoezichtstelling, exclusief voorlopige voogdij, tijdelijke voogdij en voorlopige ondertoezichtstelling.

²⁾ Door invoering van de Jeugdwet treedt met ingang van 2015 een methodebreuk op.

1.3 Aantal jongeren met voogdij niet verder gestegen

In het eerste halfjaar van 2018 is het aantal jongeren met voogdij ten opzichte van het vorige halfjaar iets gedaald. Eind juni 2018 gold voor 9 880 jongeren een voogdijmaatregel, terwijl dit op de laatste dag van 2017 nog 9 935 jongeren betrof. De stijgende trend van de afgelopen jaren zet zich dus niet door in het eerste halfjaar van 2018 (figuur 1.2.1). Het betreft hier uitsluitend de reguliere voogdij. Voorlopige en tijdelijke voogdij zijn buiten beschouwing gelaten.

1.4 Ondertoezichtstellingen worden korter, voogdijtrajecten iets langer

68 procent van de in het eerste halfjaar van 2018 beëindigde reguliere ondertoezichtstellingen duurde 1 jaar of langer (tabel 1.4.1). Van de beëindigde reguliere voogdijmaatregelen duurde 60 procent langer dan 3 jaar. De beëindigde voorlopige ondertoezichtstellingen duurden zo goed als allemaal korter dan 3 maanden; dit is ook de maximale duur van een voorlopige OTS, daarna dient deze ofwel te worden beëindigd ofwel te worden omgezet in een reguliere OTS.

1.4.1 Duur van jeugdbeschermingsmaatregelen, per type maatregel, eerste halfjaar 2018*¹⁾

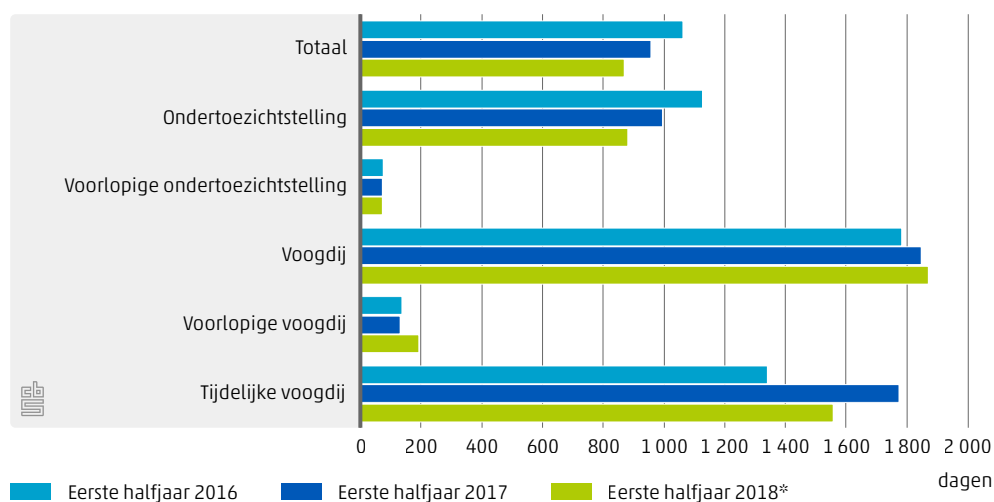
	Totaal beëindigde maatregelen	Duur van de maatregel				
		0 tot 3 maanden	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	12 tot 36 maanden	langer dan 36 maanden
	aantal maatregelen					
Totaal	5 825	910	295	1 140	2 120	1 360
Ondertoezichtstelling	4 210	60	215	1 065	1 925	945
Voorlopige ondertoezichtstelling	810	795	20	.	.	.
Voogdij	670	15	20	40	185	405
Voorlopige voogdij	120	45	35	35	.	.
Tijdelijke voogdij	15	.	.	.	.	10

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdbeschermingsmaatregelen bij personen van 0 tot en met 17 jaar, beëindigd in eerste halfjaar 2018.

De gemiddelde duur van de reguliere ondertoezichtstellingen is met 881 dagen een stuk korter dan die van de reguliere voogdijmaatregelen (1 870 dagen) én is de laatste jaren nog verder aan het dalen (12 procent per jaar). Dit in tegenstelling tot de gemiddelde duur van de reguliere voogdij die juist aan het toenemen is.

1.4.2 Gemiddelde duur van beëindigde jeugdbeschermingsmaatregelen per type maatregel¹⁾

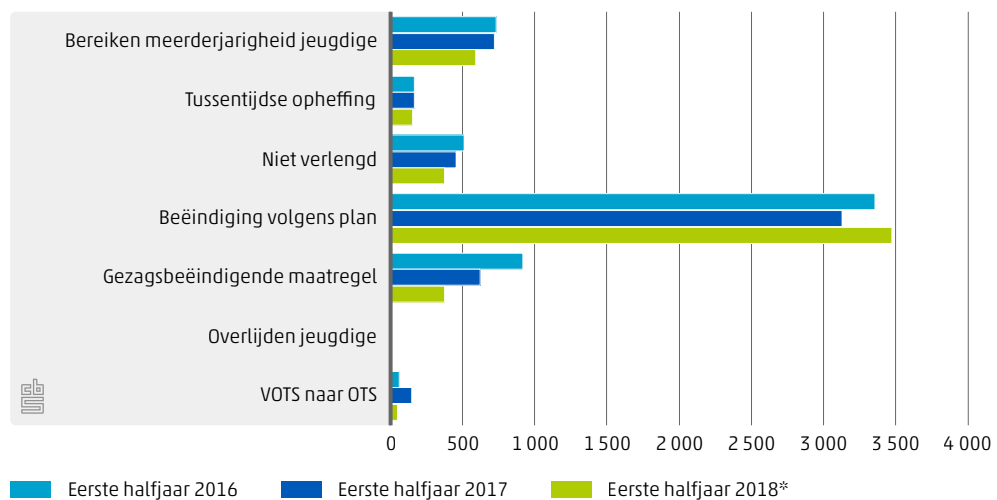
Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdbeschermingsmaatregelen bij personen van 0 tot en met 17 jaar, beëindigd in eerste halfjaar.

1.5 Ondertoezichtstelling meestal beëindigd volgens plan en voorgedij door bereiken meerderjarigheid

In het eerste halfjaar van 2018 werden 5 825 jeugdbeschermingsmaatregelen beëindigd, waarvan 5020 beëindigde ondertoezichtstellingen en 805 beëindigde voorgedijmaatregelen (zie tabel 1.0.1). Ondertoezichtstellingen werden meestal beëindigd volgens plan (figuur 1.5.1). Deze reden gold voor 3 475 beëindigde maatregelen, wat overeenkomt met bijna 70 procent van alle in deze periode beëindigde ondertoezichtstellingen. Steeds minder ondertoezichtstellingen werden beëindigd vanwege een gezagsbeëindigende maatregel.

1.5.1 Beëindigde ondertoezichtstelling, naar reden beëindiging¹⁾

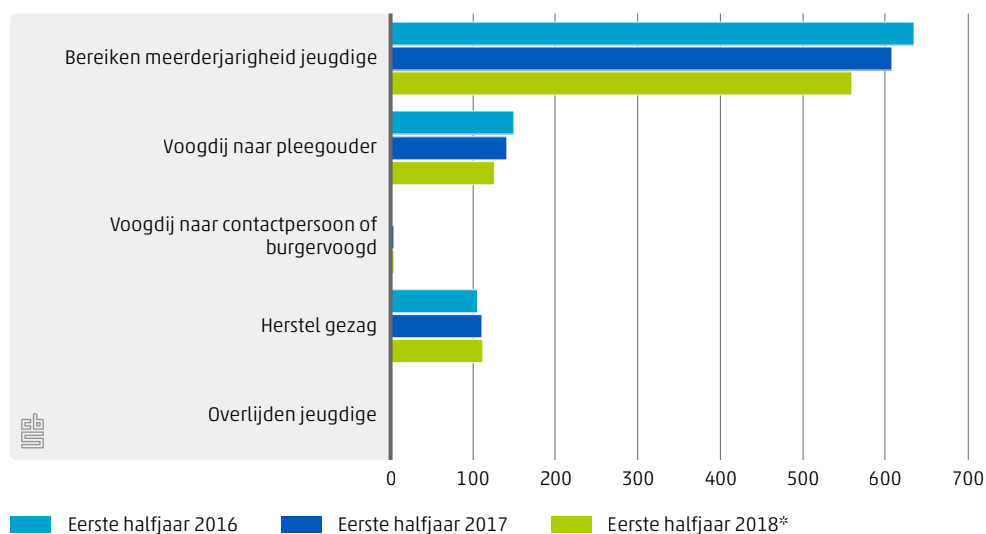

Bron: CBS.

¹⁾ Ondertoezichtstellingen en voorlopige ondertoezichtstellingen, beëindigd in eerste halfjaar.

De meest voorkomende reden om voorgedij te beëindigen, was het bereiken van meerderjarigheid van de jongere. Dit gebeurde bij 560 maatregelen, zo'n 70 procent van alle beëindigde voorgedijmaatregelen (figuur 1.5.2). Naast het bereiken van meerderjarigheid werd de voorgedij ook vaak beëindigd doordat de voorgedij naar een pleegouder werd overgedragen of het gezag werd hersteld.

1.5.2 Beëindigde voogdij, naar reden beëindiging¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Voogdij, tijdelijke voogdij en voorlopige voogdij, beëindigd in eerste halfjaar.

1.6 Bijna 3 procent heeft ook jeugdreclasseringsmaatregel

Van alle 0- tot en met 17-jarigen die in het eerste halfjaar van 2018 jeugdbescherming ontvingen, liep bij 2,8 procent ook een jeugdreclasseringsmaatregel. Onder jongeren met een ondertoezichtstelling is het percentage dat ook een jeugdreclasseringsmaatregel had hoger dan onder jongeren met voogdij: respectievelijk 3,5 en 1,2 procent (tabel 1.6.1). Bij jongeren met een ondertoezichtstelling zien we dit percentage de laatste jaren dalen.

Het gaat in deze cijfers om alle jongeren die in het eerste halfjaar op enig moment jeugdbescherming ontvingen. Van hen is bepaald voor welk percentage ook een jeugdreclasseringsmaatregel gold in dezelfde periode.

1.6.1 Inzet jeugdreclassering naar type jeugdbescherming (samenloop)¹⁾

	Jongeren met jeugdbescherming en jeugdreclassering	Jongeren met ondertoezichtstelling en jeugdreclassering ²⁾	Jongeren met voogdij en jeugdreclassering ³⁾
	% van totaal aantal jongeren met jeugdbescherming	% van totaal aantal jongeren met ondertoezichtstelling	% van totaal aantal jongeren met voogdij
Eerste halfjaar 2016	3,3	4,1	1,2
Eerste halfjaar 2017	3,1	3,9	1,3
Eerste halfjaar 2018*	2,8	3,5	1,2

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel.

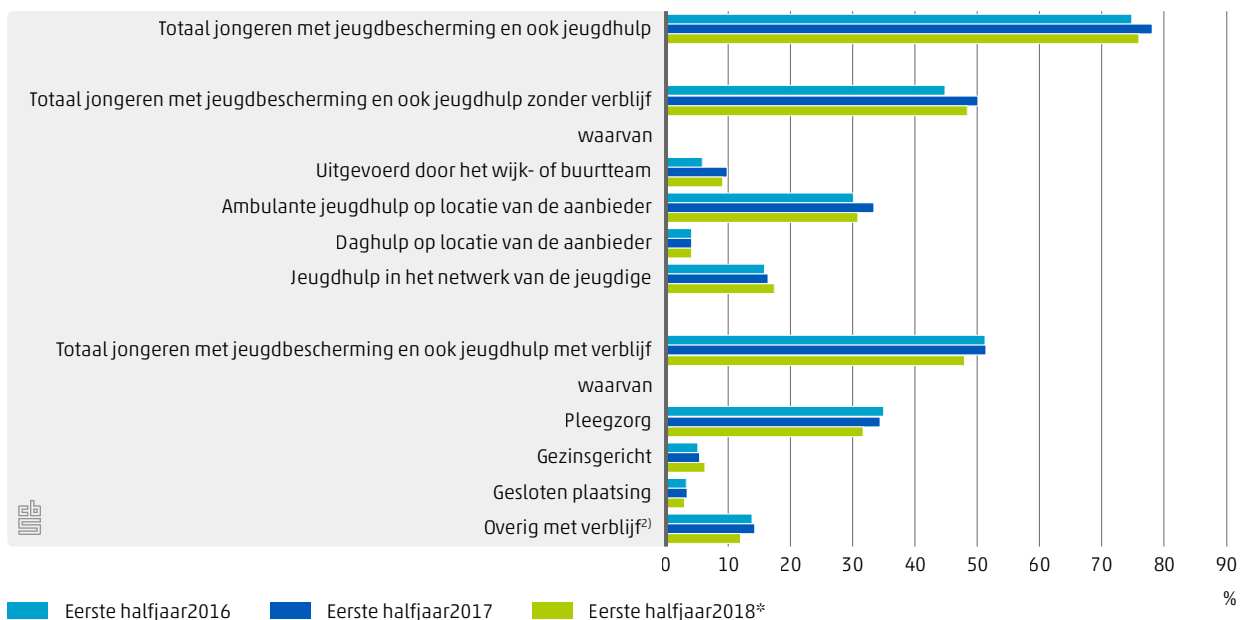
²⁾ Inclusief voorlopige ondertoezichtstellingen.

³⁾ Inclusief tijdelijke voogdij en voorlopige voogdij.

1.7 Driekwart van de jongeren met jeugdbescherming krijgt ook jeugdhulp

In het eerste halfjaar van 2018 ontving driekwart van de jongeren met jeugdbescherming ook jeugdhulp (figuur 1.7.1). De helft van de jongeren met jeugdbescherming ontvingen daarbij ook jeugdhulp met verblijf in het eerste halfjaar van 2018. In deze gevallen krijgen jongeren een jeugdbeschermingsmaatregel en ontvangen zij jeugdhulp die mede inhoudt dat zij niet thuis verblijven¹⁾.

1.7.1 Samenloop jeugdbescherming met jeugdhulp¹⁾

Bron: CBS,

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel én jeugdhulp, als percentage van het totaal aantal jongeren met jeugdbescherming. Jongeren met meerdere jeugdhulpvormen komen meerdere malen in de tabel voor.

²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

¹⁾ De jongere verblijft in deze gevallen elders. Of anders gezegd: de jongere slaapt formeel elders, niet zijnde thuis in het eigen gezin. Dit betekent dat het hier alleen om de verblijfsvormen gaat waarbij er sprake is van een overnachting. Ook verblijf in logeerhuizen, alleen tijdens weekenden of juist door de week, vallen onder jeugdhulp met verblijf.

1.8 Kwart van de jongeren met jeugdbescherming heeft een niet-westerse migratieachtergrond

Net iets meer jongens dan meisjes ontvingen op peildatum 30 juni 2018 jeugdbescherming. Deze jongeren zijn vaak tussen de 12 en 18 jaar. De meeste hebben een Nederlandse achtergrond en 24 procent heeft een niet-westerse migratieachtergrond.

In totaal ontvingen 16 180 jongens op 30 juni 2018 jeugdbescherming, wat overeenkomt met 0,93 procent van alle jongens van 0 tot en met 17 jaar. Bij meisjes bedroeg dit aantal 14 650, wat gelijkstaat aan 0,89 procent van alle meisjes in deze leeftijd (tabel 1.8.1).

1.8.1 Jeugdbescherming naar demografische kenmerken van de jongere, peildatum 30 juni 2018*¹⁾

	Totaal jongeren (1-1-2018)	Totaal jongeren met jeugd- bescherming	Voogdij	Voorlopige en tijdelijke voogdij	Onder- toezicht- stelling	Voorlopige onder- toezicht- stelling
	aantal jongeren					
Totaal	3 386 096	30 825	9 875	145	20 440	370
<i>Geslacht</i>						
Jongens	1 734 301	16 180	5 085	75	10 835	185
Meisjes	1 651 795	14 650	4 785	70	9 605	190
<i>Leeftijd in klassen</i>						
0 tot 4 jaar	693 659	3 270	575	40	2 575	80
4 tot 12 jaar	1 477 463	13 525	3 945	45	9 395	140
12 tot 18 jaar	1 214 974	14 030	5 355	60	8 470	150
<i>Migratie(achtergrond)</i>						
Nederlands	2 510 392	20 505	6 505	50	13 765	190
Overig westers	270 854	2 985	915	40	1 980	45
Niet-westers	604 850	7 340	2 455	55	4 695	135
<i>Samenstelling huishouden²⁾</i>						
Thuiswonend kind in een tweeouder gezin	2 778 354	5 855	225	15	5 500	115
Thuiswonend kind in een éénoudergezin	534 455	12 295	435	55	11 610	195
Overig	73 287	12 680	9 215	75	3 330	60

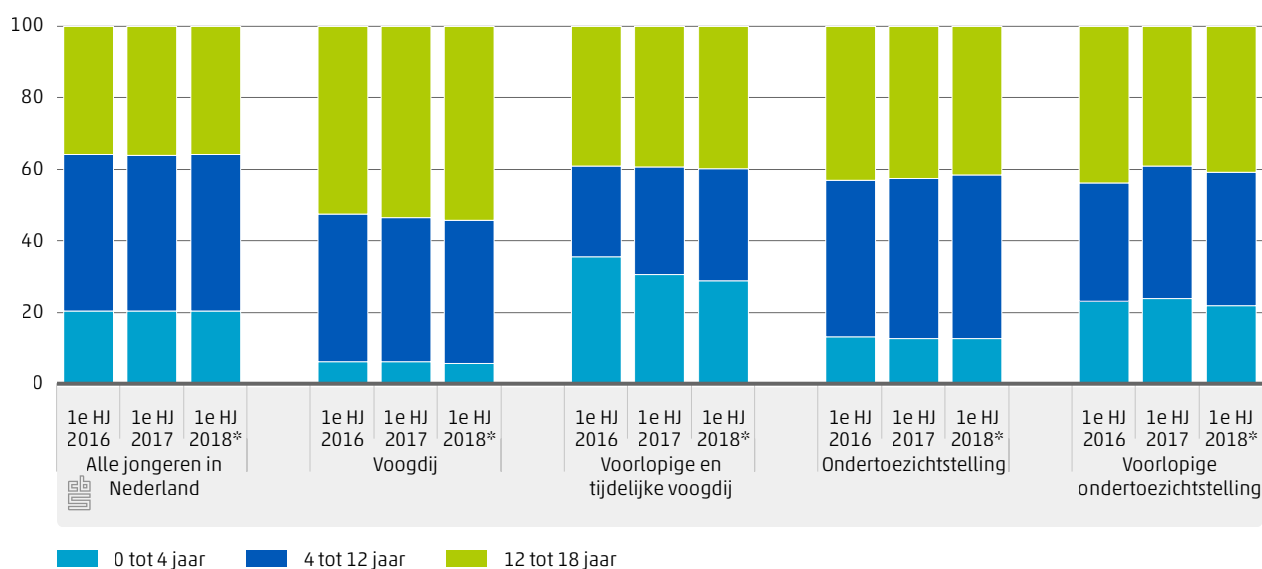
Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

²⁾ Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen, maar geen pleegkinderen.

De groep 12- tot 18-jarigen is het ruimst vertegenwoordigd in de jeugdbescherming. In totaal ontvingen 14 030 jongeren in deze leeftijdscategorie jeugdbescherming op peildatum 30 juni 2018, wat overeenkomt met 1,2 procent van alle jongeren in deze leeftijdsklasse. Bij de jongere leeftijdsgroepen liggen deze aandelen lager: 0,5 procent bij de 0- tot 4-jarigen en 0,9 procent bij de 4- tot 12-jarigen. Het aandeel 4- tot 12 jarigen is bij de voorlopige en tijdelijke voogdij en bij beide vormen van ondertoezichtstelling aan het toenemen (figuur 1.8.2). Bij voorlopige en tijdelijke voogdij neemt het aandeel 0 tot 4 jarigen af sinds 2016.

1.8.2 Jeugdbescherming naar leeftijd van de jongere, peildatum 30 juni¹⁾

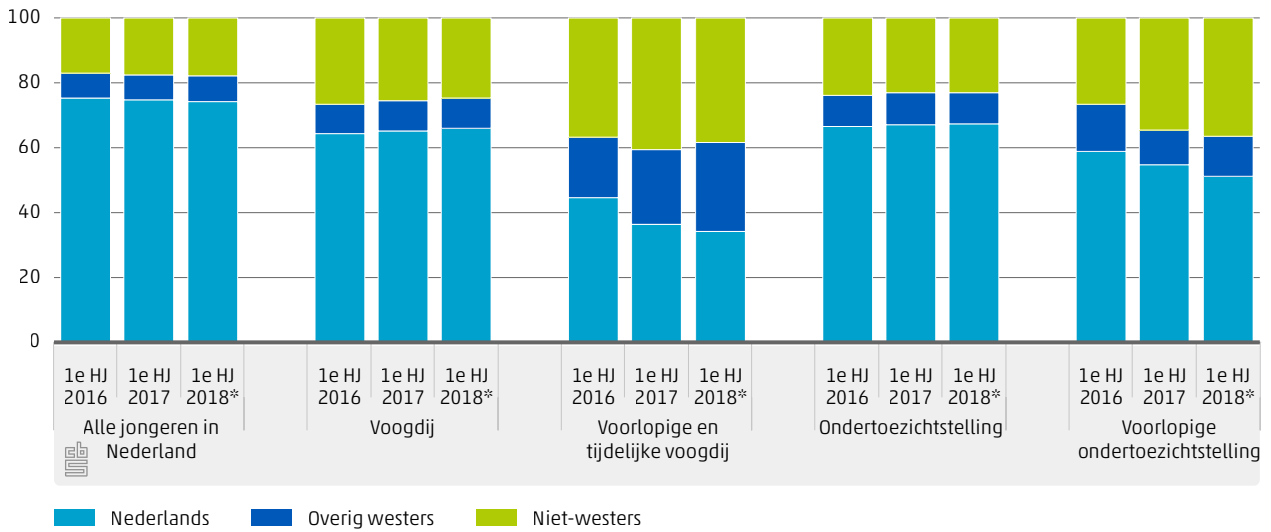

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

Jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond zijn oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming. Van alle 0- tot 18-jarigen heeft bijna 18 procent een niet-westerse migratieachtergrond. Van de jongeren met jeugdbescherming heeft 24 procent een niet-westerse migratieachtergrond. Op peildatum 30 juni 2018 ontvingen 7 340 jongeren met niet-westerse migratieachtergrond jeugdbescherming. Dit komt overeen met 1,2 procent van alle jongeren met niet-westerse migratieachtergrond in Nederland. Bij jongeren met een Nederlandse respectievelijk een westerse migratieachtergrond bedroegen deze aandelen 0,8 en 1,1 procent. Het aandeel jongeren met overig westerse migratieachtergrond is bij voorlopige en tijdelijke voogdij aan het toenemen (figuur 1.8.3). Er is ook een toename van het aandeel jongeren met niet-westerse migratieachtergrond bij voorlopige ondertoezichtstelling.

1.8.3 Jeugdbescherming naar migratieachtergrond van de jongere, peildatum 30 juni¹⁾

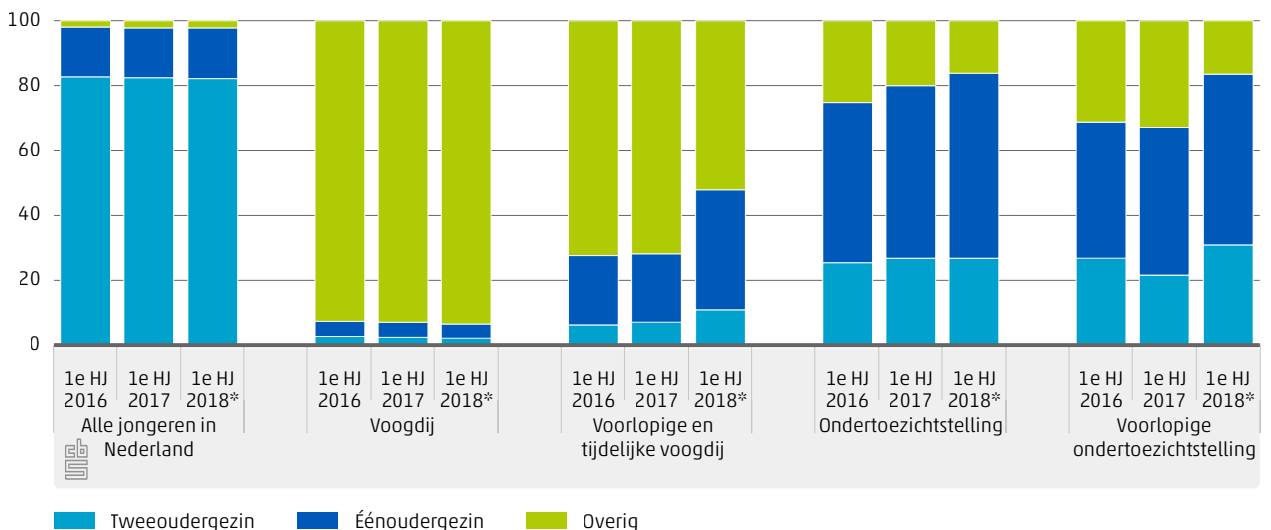

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

Het aandeel éénoudergezinnen neemt toe bij voorlopige en tijdelijke voogdij, ondertoezichtstelling en voorlopige ondertoezichtstelling (figuur 1.8.4). Dit gaat met name ten koste van het aandeel overige huishoudens.

1.8.4 Jeugdbescherming naar samenstelling huishouden van de jongere, peildatum 30 juni¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

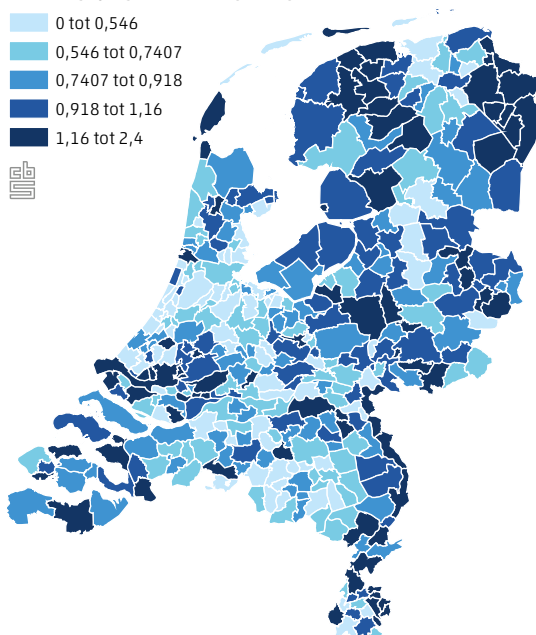

1.9 Jeugdbescherming vooral in Limburg en het noorden

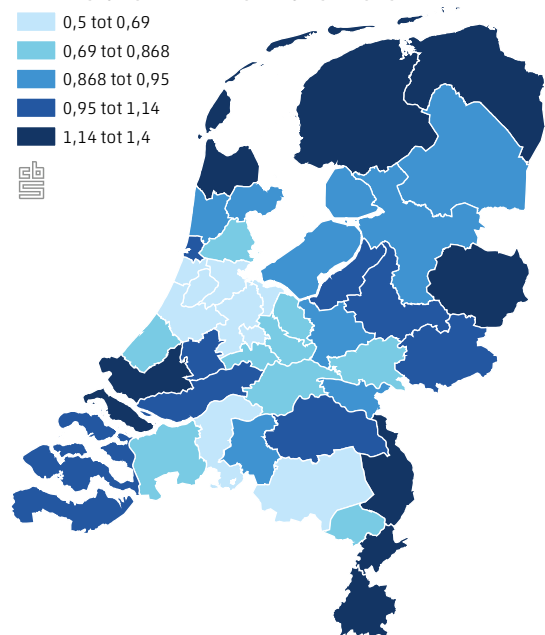
In Limburg wonen relatief gezien de meeste jongeren die jeugdbescherming ontvangen²⁾. Ook in Groningen en Friesland wonen relatief veel jongeren met jeugdbescherming (figuur 1.9.1).

1.9.1 Jongeren met jeugdbescherming als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeente en jeugdregio, peildatum 30 juni 2018*¹⁾²⁾

Percentage jeugdbescherming naar gemeente

Percentage jeugdbescherming naar jeugdregio

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2018 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdbescherming (30 juni 2018).

De hiervoor genoemde concentratie van jongeren met jeugdbescherming blijkt ook uit de cijfers per jeugdregio (tabel 1.9.2). In de top vijf van jeugdregio's met het grootste aandeel jeugdbescherming staan twee Limburgse jeugdregio's. Ook Twente, Friesland en de Kop van Noord-Holland scoren hoog. De laagst scorende regio's liggen in Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland.

²⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel. Zie https://vng.nl/files/vng/201607_factsheet_woonplaatsbeginsel_2016.pdf

1.9.2 Jeugdzorgregio's met de hoogste en laagste aandelen jongeren met jeugdbescherming, peildatum 30 juni 2018*¹⁾

	% van het totale aantal personen van 0 tot en met 17 jaar ²⁾
<i>grootste aandelen</i>	
Zuid-Limburg	1,37
Noord-Limburg	1,26
Twente	1,21
Friesland (Fryslân)	1,21
Kop van Noord-Holland	1,21
<i>kleinste aandelen</i>	
Haarlemmermeer	0,51
Utrecht West	0,57
Zuid Kennemerland	0,59
Gooi- en Vechtstreek	0,61
Amsterdam-Amstelland	0,61

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met jeugdbescherming.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2018 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdbescherming (30 juni 2018).

2.

Aantal

jongeren in

jeugdreclassering

blijft dalen

Aan het einde van het eerste halfjaar van 2018 was op 6 065 jongeren een jeugd-reclasseringsmaatregel van toepassing. Dit betreft personen van 12 tot en met 22 jaar met één of meerdere jeugdreclasseringsmaatregelen. In totaal waren op dat moment 6 085 jeugdreclasseringsmaatregelen van kracht. Dat zijn er 360 minder dan aan de start van het jaar.

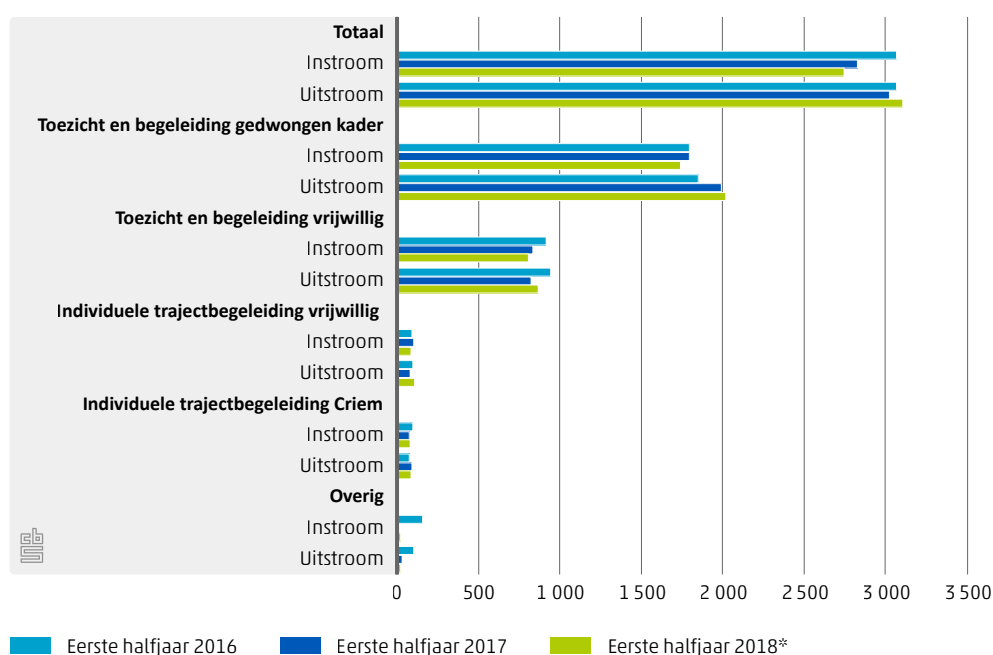
De twee varianten van toezicht en begeleiding worden het meest toegepast. Het gaat hier dan vooral om toezicht en begeleiding in het gedwongen kader (5 285 maatregelen op 30 juni 2018). De overige vormen van jeugdreclassering worden beduidend minder vaak ingezet. De voorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel komt nauwelijks meer voor in het eerste halfjaar van 2018.

2.0.1 Jeugdreclasseringsmaatregelen, per type maatregel, eerste halfjaar 2018*

	Beginstand (1-1-2018)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (30-06-2018)
aantal maatregelen				
Totaal	6 445	2 745	3 105	6 085
waarvan				
toezicht en begeleiding: gedwongen kader	5 565	1 740	2 020	5 285
toezicht en begeleiding: vrijwillig	700	810	865	645
individuele trajectbegeleiding harde kern	115	90	110	95
individuele trajectbegeleiding criem	55	80	90	45
scholings- en trainingsprogramma	.	.	.	.
gedragsbeïnvloedende maatregel	10	15	10	15
vorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel	.	10	10	.

Bron: CBS.

2.0.2 Instroom en uitstroom jeugdreclassering naar type¹⁾

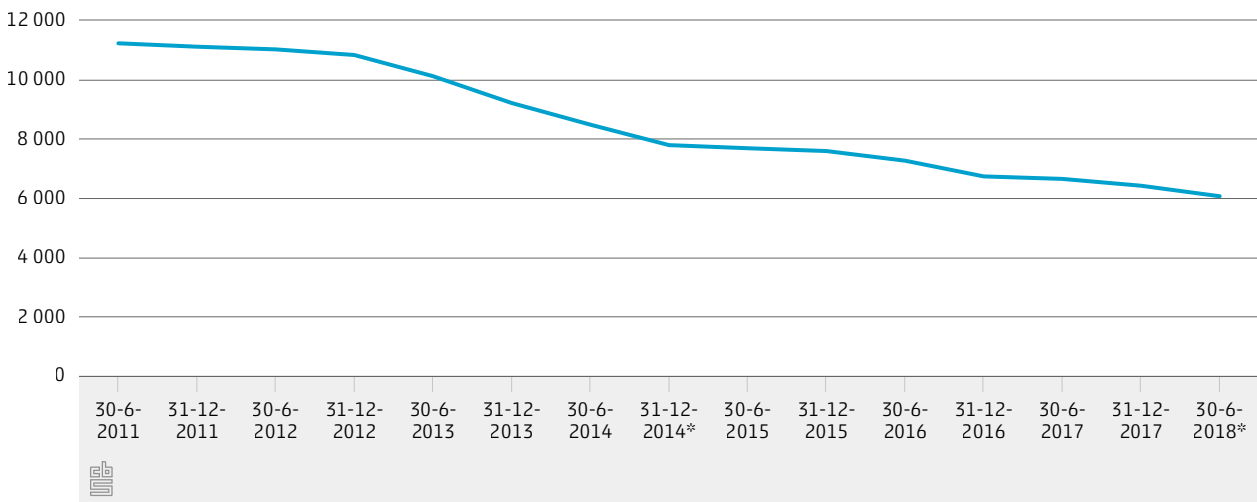
Bron: CBS,

¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen bij personen van 12 tot en met 22 jaar.

Bij de jeugdreclasseringsmaatregelen zien we de laatste jaren een daling van de instroom (figuur 2.0.2). Bij de meest toegepaste maatregel, toezicht en begeleiding in het gedwongen kader, neemt ook de uitstroom toe in de laatste jaren.

Op peildatum 30 juni 2018 hadden 6 065 jongeren een jeugdreclasseringsmaatregel. In de periode 2011-2018 is een dalende trend te zien. Tussen 30 juni 2011 en 30 juni 2018 is het aantal jongeren met een jeugdreclasseringsmaatregel met bijna 46 procent afgenomen (figuur 2.0.3).

2.0.3 Aantal jongeren met jeugdreclasseringsmaatregelen, 2011-eerste halfjaar 2018^{*1)2)}

Bron: CBS.

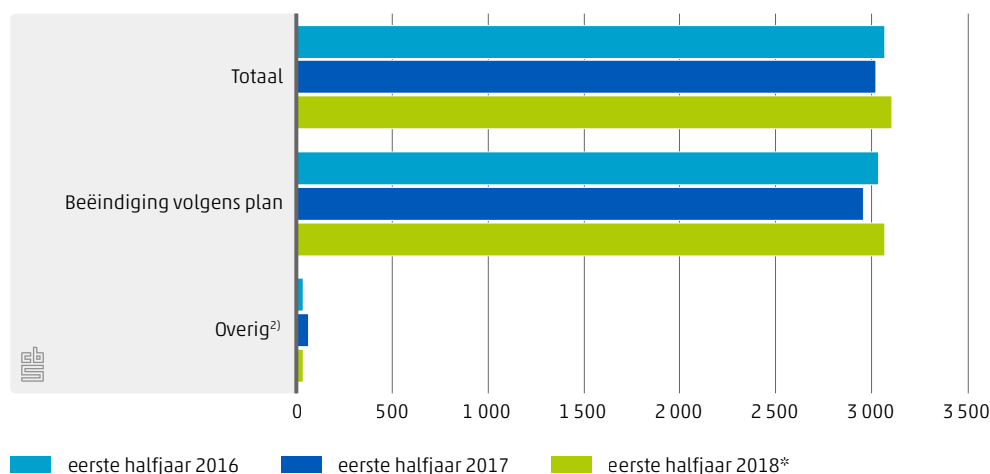
¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met één of meerdere jeugdreclasseringsmaatregelen.

²⁾ Door invoering van de Jeugdwet treedt met ingang van 2015 een methodebreuk op.

2.1 Jeugdreclassering bijna altijd beëindigd volgens plan

Jeugdreclassering werd in het eerste halfjaar van 2018 in 99 procent van de gevallen beëindigd volgens plan: 3 067 van de 3 105 beëindigde maatregelen (figuur 2.1.1). De overige mogelijke redenen van beëindiging komen nauwelijks voor. In het eerste halfjaar van 2016 en 2017 was dat ook zo. Hierbij speelt vermoedelijk mee dat jeugdreclasseringstrajecten met tussentijdse wijzigingen, waarbij de jeugdreclassering wel ononderbroken wordt voortgezet, als één doorlopend traject worden gezien. Alleen de reden van beëindiging bij het definitieve einde van de maatregel komt daarmee in beeld in deze figuur.

2.1.1 Beëindigde jeugdreclassering, naar reden beëindiging¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen beëindigd in eerste halfjaar.

²⁾ Tussentijdse opheffing, overgang naar volwassen reclassering, overlijden jeugdige, terugmelding, nader besluit rechter.

2.2 Gemiddelde duur toezicht en begeleiding in gedwongen kader neemt af

Van alle afgesloten jeugdreclasseringsmaatregelen duurden de maatregelen toezicht en begeleiding in het gedwongen kader het langst. Bijna 60 procent van deze maatregelen duurde een jaar of langer (tabel 2.2.1). De overige vormen van jeugdreclassering duurden meestal korter dan een jaar.

2.2.1 Doorlooptijd van jeugdreclasseringsmaatregelen, naar type maatregel, eerste halfjaar 2018*¹⁾

	0 tot 3 maanden	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	12 tot 24 maanden	24 tot 36 maanden	langer dan 36 maanden
aantal maatregelen						
Totaal	720	640	485	900	270	95
Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	190	310	340	850	245	85
Toezicht en begeleiding: vrijwillig	425	245	120	50	25	10
Individuele trajectbegeleiding Harde Kern	15	75	20	.	.	.
Individuele trajectbegeleiding Criem	75	10	.	.	.	.
Overig ²⁾	15	.	.	.	.	.

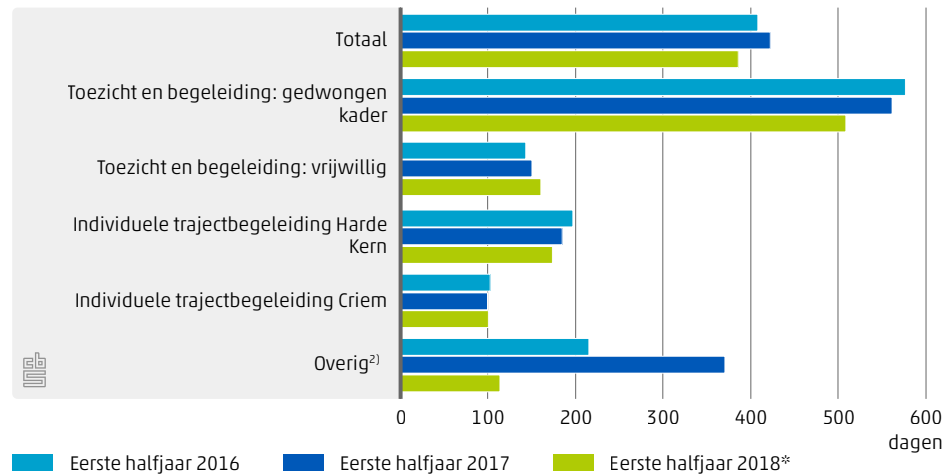
Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen die werden beëindigd in het eerste halfjaar 2018.

²⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

De gemiddelde duur van de maatregelen is in het eerste halfjaar van 2018 gedaald met bijna 9 procent ten opzichte van vorig jaar. Dit komt vooral door een daling van de gemiddelde duur van de maatregelen toezicht en begeleiding in het gedwongen kader.

2.2.2 Gemiddelde duur van beëindigde jeugdreclasseringsmaatregelen per type maatregel¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen beëindigd in het eerste halfjaar.

²⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.3 Vier op de tien jongeren met jeugdreclassering ontvangt ook jeugdhulp

Jeugdreclassering gaat in bijna vier op de tien gevallen gepaard met de inzet van jeugdhulp. Dit is minder dan bij jeugdbescherming, waar driekwart van de jongeren ook jeugdhulp ontvangt. Een deel van de jongeren met jeugdreclassering is ouder dan 18 jaar en kan aanvullende zorg en hulp mogelijk ook ontvangen vanuit andere zorgdomeinen (de Wet Langdurige Zorg, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning of de Zorgverzekeringswet).

Van de 6 065 jongeren die op 30 juni 2018 een jeugdreclasseringsmaatregel hadden, ontving 37 procent op hetzelfde moment ook jeugdhulp, in totaal betrof dat 2 247 jongeren (figuur 2.3.1). Het percentage was het hoogst bij individuele trajectbegeleiding Harde Kern (42 procent) en het laagst bij individuele trajectbegeleiding Criem (21 procent). Het percentage bij individuele trajectbegeleiding Harde Kern is de laatste halfjaren aan het dalen van 57 procent in 2016 naar 42 procent in 2018.

2.3.1 Inzet jeugdhulp naar type jeugdreclassering (samenloop)¹⁾

	Totaal jongeren met jeugd-reclassering en ook jeugdhulp	Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	Toezicht en begeleiding: vrijwillig	Individuele traject-begeleiding Harde Kern	Individuele traject-begeleiding Criem	Overig ²⁾
	% van totaal jongeren met jeugd-reclassering	% van totaal jongeren met dit type jeugd-reclassering	% van totaal jongeren met dit type jeugd-reclassering	% van totaal jongeren met dit type jeugd-reclassering	% van totaal jongeren met dit type jeugd-reclassering	% van totaal jongeren met dit type jeugd-reclassering
Eerste halfjaar 2016	38,4	37,6	40,8	56,5	28,4	55,6
Eerste halfjaar 2017	40,7	40,7	41,9	46,5	20,8	38,5
Eerste halfjaar 2018*	37,1	37,2	36,0	41,5	21,3	60,0

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel op peildatum 30 juni die tegelijkertijd jeugdhulp ontvingen.

²⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.4 Jongens vaker in jeugdreclassering dan meisjes

2.4.1 Jeugdreclassering naar demografische kenmerken van de jongere, peildatum 30 juni 2018*¹⁾

	Totaal jongeren (1-1-2018)	Totaal jongeren met jeugd-reclassering	Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	Toezicht en begeleiding: vrijwillig	Individuele traject-begeleiding Harde Kern	Individuele traject-begeleiding Criem	overig ³⁾
	aantal jongeren						
Totaal	2 270 526	6 065	5 295	645	95	45	15
<i>Geslacht</i>							
jongens	1 159 999	4 870	4 250	500	90	45	15
meisjes	1 110 527	1 195	1 045	150	.	.	.
<i>Leeftijd in klassen</i>							
12 tot en met 14 jaar	591 502	225	180	40	.	.	.
15 tot en met 17 jaar	623 472	2 780	2 360	350	50	30	.
18 tot en met 22 jaar	1 055 552	3 060	2 755	260	40	15	10
<i>Migratie(achtergrond)</i>							
Nederlands	1 681 569	2 825	2 485	305	30	.	.
Overig westers	188 672	555	480	55	10	.	.
Niet-westers	400 285	2 690	2 325	285	55	35	10
<i>Samenstelling huishouden²⁾</i>							
Thuiswonend kind in een tweeoudergezin	1 529 652	2 125	1 865	205	35	25	.
Thuiswonend kind in een éénoudergezin	402 772	2 655	2 305	300	40	15	.
Overig	388 102	1 290	1 125	140	15	.	.

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclasseringsmaatregelen op peildatum 30 juni 2018.

²⁾ Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen maar geen pleegkinderen.

³⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

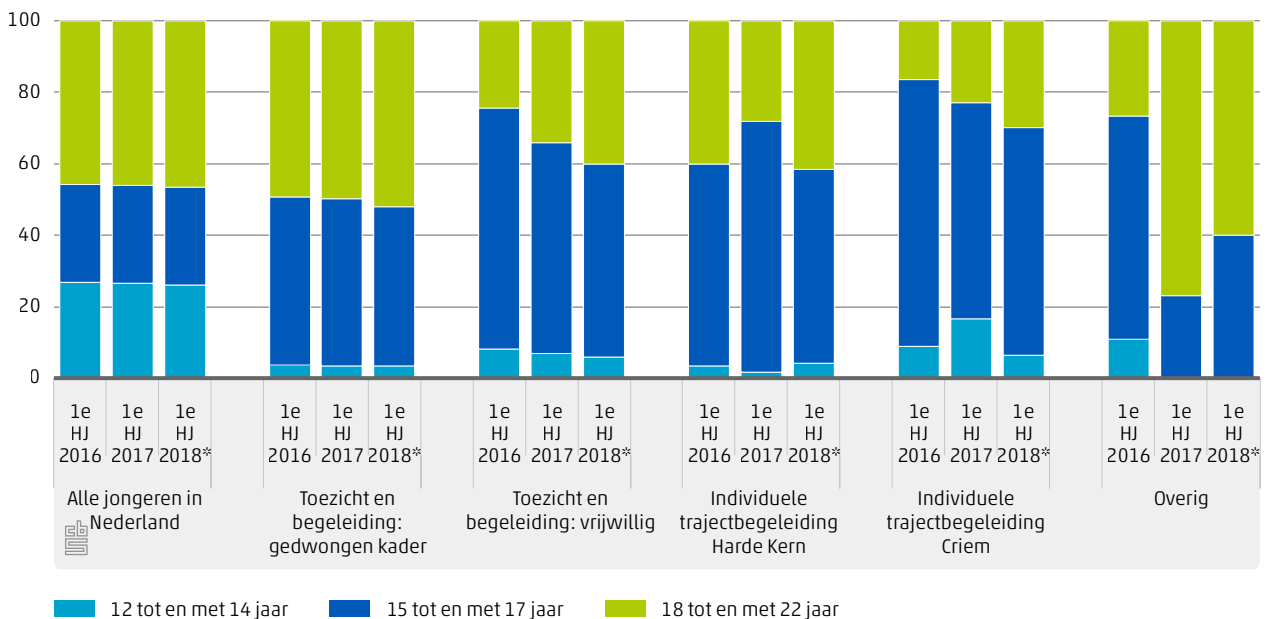

Op 30 juni 2018 waren meer jeugdreclasseringsmaatregelen bij jongens dan meisjes van kracht. Dit geldt voor ieder type jeugdreclassering. In totaal was op 4 870 jongens een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Bij meisjes bedroeg dit aantal 1 195 (tabel 2.4.1). Ook relatief gezien komt jeugdreclassering vaker voor bij jongens dan bij meisjes, respectievelijk bij 0,4 en 0,1 procent.

De groep 15- tot en met 17-jarigen is relatief gezien het ruimst vertegenwoordigd in de jeugdreclassering. Dit betrof 2 780 jongeren wat overeenkomt met 0,45 procent van alle personen in deze leeftijdsklasse. Bij de 18- tot en met 22-jarigen ligt dit aandeel iets lager: 0,3 procent en bij de leeftijdscategorie 12- tot en met 14-jaar ligt dit aandeel flink lager: 0,04 procent.

Het aandeel jongeren van 18 tot en met 22 jaar is aan het toenemen (figuur 2.4.2). Het aandeel jongeren in de leeftijdscategorie 15 tot en met 17 jaar is bij toezicht en begeleiding in het vrijwillig kader aan het afnemen.

2.4.2 Jeugdreclassering naar leeftijd de jongere, peildatum 30 juni¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar.

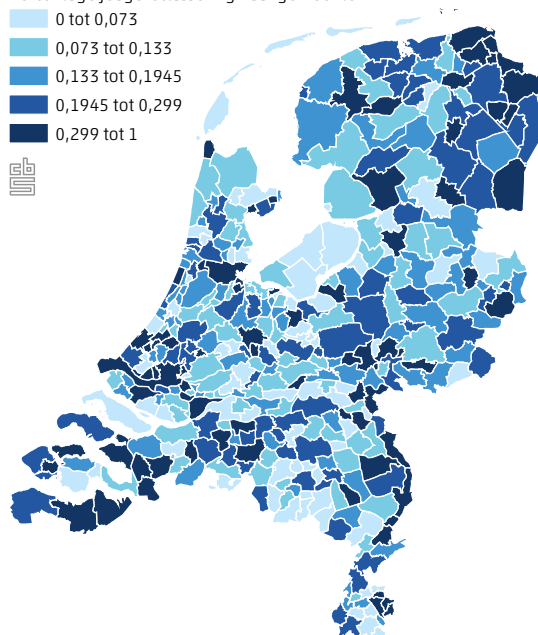
Op 30 juni 2018 was op 2 690 jongeren met niet-westerse migratieachtergrond een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Dit komt overeen met 0,7 procent van alle jongeren met niet-westerse migratieachtergrond. Daarmee is het aandeel jongeren met jeugdreclassering in deze groep groter dan bij andere migratieachtergronden. Bij jongeren met westerse respectievelijk Nederlandse achtergrond bedragen deze aandelen respectievelijk 0,3 en 0,2 procent.

2.5 Jeugdreclassering vooral in drie grootste steden

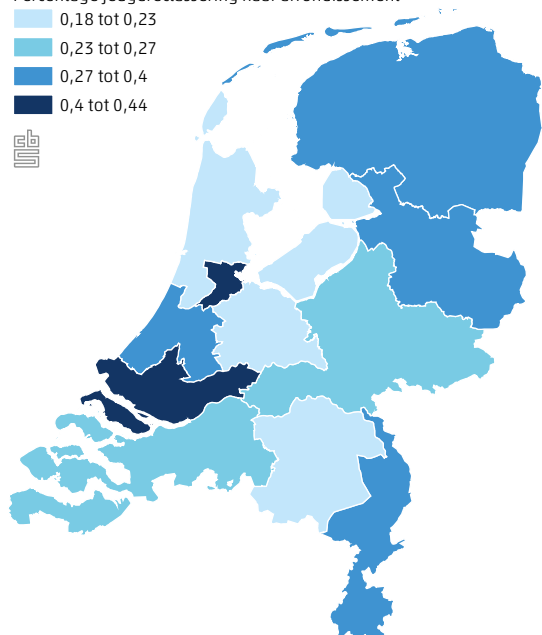
In de drie grootste steden wonen, ook relatief gezien, veel jongeren met jeugdreclassering (figuur 2.5.1)¹⁾. Ook in het noorden van Nederland, Zeeland en in bepaalde regio's in Limburg, komen relatief veel jongeren met jeugdreclassering voor.

2.5.1 Jongeren met jeugdreclassering als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeente en arrondissement, peildatum 30 juni 2018*¹⁾²⁾

Percentage jeugdreclassering naar gemeente

Percentage jeugdreclassering naar arrondissement

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclasseringsmaatregelen op 30 juni 2018.

²⁾ De peildatum van het totale aantal kinderen is 1 januari 2018 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal personen met jeugdreclassering (30 juni 2018).

Deze hiervoor genoemde concentratie jongeren met jeugdreclassering blijkt ook uit de cijfers per jeugdzorgregio (tabel 2.5.2). De jeugdzorgregio's waartoe de drie grootste steden behoren, staan in de top vijf met grootste aandelen jongeren met jeugdreclassering. In Flevoland en regio's rondom Utrecht wonen juist relatief weinig jongeren met een jeugdreclasseringsmaatregel.

¹⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel. Zie https://vng.nl/files/vng/201607_factsheet_woonplaatsbeginsel_2016.pdf

2.5.2 Jeugdzorgregio's met de hoogste en laagste aandelen jongeren met jeugdreclassering, peildatum 30 juni 2018*¹⁾

	% van het totale aantal personen van 12 tot en met 22 jaar ²⁾
<i>Grootste aandelen</i>	
Rijnmond	0,48
Amsterdam-Amstelland	0,44
Groningen	0,34
Haaglanden	0,34
Noord-Limburg	0,33
<i>Kleinste aandelen</i>	
Flevoland	0,09
Zuidoost Utrecht	0,13
Midden-Limburg West	0,14
Haarlemmermeer	0,15
Utrecht West	0,15

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclassering.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2018 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdreclassering (30 juni 2018).

2.6 Vaker herhaald beroep bij ondertoezichtstelling en jeugdreclassering dan bij voogdij

Van de 4 275 maatregelen van ondertoezichtstelling die in het eerste halfjaar van 2018 zijn gestart ging het in 9,8 procent van de maatregelen om een herhaald beroep (tabel 2.6.1) . Dat wil zeggen dat dezelfde soort maatregel in het betreffende kalenderjaar of in de vijf daaraan voorafgaande kalender jaren al eens is toegepast bij dezelfde jongere. Dit percentage is het laatste halfjaar gedaald.

Het percentage herhaald beroep voor voogdij is in het eerste halfjaar van 2018 met 2,7 procent duidelijk lager dan bij ondertoezichtstellingen en jeugdreclassering.

In het eerste halfjaar van 2018 ging het in 10,1 procent van de 2 745 begonnen jeugdreclasseringsmaatregelen om een jongere die in het betreffende kalenderjaar of in de vijf daaraan voorafgaande kalender jaren al eens eerder een jeugdreclasseringsmaatregel heeft gehad. Dit percentage is vergeleken met het vorige halfjaar toegenomen.

2.6.1 Percentage herhaald beroep¹⁾ jeugdbescherming en jeugdreclassering²⁾

	Jeugdbeschermingsmaatregelen		
	Jeugdreclasserings- maatregelen	Ondertoezichtstelling	Voogdij
Eerste halfjaar 2016	9,2	10,7	2,2
Eerste halfjaar 2017	9,2	11,3	3,6
Eerste halfjaar 2018*	10,1	9,8	2,7

Bron: CBS.

¹⁾ Hierbij wordt teruggekeken naar de betreffende periode én de 5 daaraan voorafgaande kalenderjaren.

²⁾ Jeugdbeschermings -en jeugdreclasseringsmaatregelen gestart in betreffende periode.

Meer informatie over jeugdbescherming en jeugdreclassering kunt u vinden op de website van CBS:

Onderzoeksbeschrijving Beleidsinformatie Jeugd

<https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/beleidsinformatie-jeugd>

Tabellen Jeugdzorg na 1-1-2015

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/navigatieScherm/thema?themaNr=83150>

Begrippenlijst

Jeugdbeschermingsmaatregel (kinderbeschermingsmaatregel)

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is een *kinderbeschermingsmaatregel*:

Voogdij en de voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, de ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 254, eerste lid, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de voorlopige ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 255 Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Er zijn vijf verschillende jeugdbeschermingsmaatregelen. Deze zijn beschreven in de artikelen 254 en 255 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Het betreft:

- Ondertoezichtstelling
- Voorlopige ondertoezichtstelling
- Voogdij
- Voorlopige voogdij
- Tijdelijke voogdij

Duur van de jeugdbeschermingsmaatregel

De duur van een jeugdbeschermingsmaatregel is de periode tussen de aanvangsdatum en de einddatum van de jeugdbescherming. In het volgende worden deze twee datums toegelicht.

Datum aanvang jeugdbeschermingsmaatregel

De datum van de eerste dag waarop de jeugdbeschermingsmaatregel geldt. De datum is vastgelegd in de beschikking en is gelijk aan de datum van de uitspraak van de kinderrechter.

Datum einde jeugdbeschermingsmaatregel

De datum van de laatste dag waarop de jeugdbeschermingsmaatregel geldt. De datum waarop de jeugdbeschermingsmaatregel daadwerkelijk beëindigd is.

Jeugdreclassering

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is *jeugdreclassering*:

Reclasseringswerkzaamheden, genoemd in artikel 77hh, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, begeleiding, genoemd in artikel 77hh, tweede lid, van dat wetboek en begeleiding van en toezicht houden op jeugdigen die deel nemen aan een scholings- en trainingsprogramma als bedoeld in artikel 3 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, het geven van de aanwijzingen, bedoeld in artikel 12, vijfde lid, van die wet, of de overige taken die bij of krachtens de wet aan de gecertificeerde instellingen zijn opgedragen.

Er zijn zeven verschillende typen jeugdreclassering:

- Toezicht en begeleiding: gedwongen kader
- Toezicht en begeleiding: vrijwillig
- Individuele trajectbegeleiding Harde Kern
- Individuele trajectbegeleiding Criem (Criminaliteit in Relatie tot de Integratie van Etnische Minderheden)
- Scholings- en trainingsprogramma
- Gedragsbeïnvloedende maatregel
- Voorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel

Duur van de jeugdreclasseringsmaatregel

De duur van een jeugdreclasseringsmaatregel is de periode tussen de aanvangsdatum en de einddatum van de maatregel. In het volgende worden deze twee datums toegelicht.

Datum aanvang jeugdreclassering

De datum van de eerste dag waarop de maatregel jeugdreclassering geldt. De datum is vastgelegd in het document waarin het besluit tot het inzetten van de maatregel is vastgelegd. Het gaat om de betekende beschikking die onherroepelijk is geworden.

Datum einde jeugdreclassering

De datum van de laatste dag waarop de maatregel jeugdreclassering geldt. De datum is vastgelegd in het document waarin het besluit tot het inzetten van de maatregel is vastgelegd.

Reden beëindiging maatregel

De reden waarom de maatregel voor de jongere is beëindigd:

Opties bij (voorlopige) ondertoezichtstelling:

- Bereiken meerderjarigheid jeugdige
- Tussentijdse opheffing
- Niet verlengd/Beëindiging volgens plan
- Gezagsbeëindigende maatregel
- Overlijden jeugdige
- Voorlopige OTS naar OTS

Opties bij (tijdelijke/voorlopige voogdij):

- Bereiken meerderjarigheid jeugdige
- Voogdij naar pleegouder
- Voogdij naar contactpersoon oftewel burgervoogd
- Herstel gezag
- Overlijden jeugdige

Opties bij jeugdreclassering:

- Beëindiging volgens plan
- Tussentijdse opheffing
- Overgang naar volwassenreclassering
- Terugmelding
- Nader besluit rechter
- Overlijden jeugdige

Herhaald beroep

Een jeugdbeschermingsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere in het betreffende kalenderjaar of in de vijf daaraan voorafgaande kalenderjaren al een maatregel van hetzelfde type heeft ontvangen. De volgende typen maatregelen worden daarbij onderscheiden: ondertoezichtstelling (al dan niet voorlopig) en voogdij (al dan niet voorlopig of tijdelijk). Een voogdijmaatregel bij een jongere die eerder een ondertoezichtstelling had (en andersom), wordt niet als herhaald beroep gezien.

Een jeugdreclasseringsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere in het betreffende kalenderjaar of in de vijf daaraan voorafgaande kalenderjaren al een jeugdreclasseringsmaatregel heeft ontvangen (ongeacht het type maatregel).

Als er bij de start van een nieuwe maatregel al een maatregel van hetzelfde type loopt bij de jongere, wordt de nieuwere maatregel niet gezien als herhaald beroep, maar als een aanvulling van of uitbreiding op de al lopende maatregel.